

निरातङ्क 1) KATHÁS. 122, 95.
 निरातिथ्य (निस् + घ्रा°) adj. *unwirthlich*: अरण्य KATHÁS. 72, 377.
 निरादान wird von NILAK. zu MBH. 3, 8501 durch अग्रप्रतिबद्ध, zu 12636 durch प्राप्तं मुखं दुःखं वा दूरीकर्तुमशक्तः देा ऽवखण्डने इत्यस्य रूपम् erklärt.
 निराधारत्व n. nom. abstr. von निराधार SARVADARÇANAS. 13, 9.
 निरावाध 1) °धम् adv. *unangefochten, unbestritten* SARVADARÇANAS. 27, 5.
 1. निरामय Z. 1 füge कुञ्चोपापाण्डवानां च vor प्रतिपत्स्व hiuzu und lies Z. 2 bewirke Wohlergehen.
 2. निरामय 1) a) *gesund* so v. a. *Gesundheit verleihend*: आकिंचन्य MBH. 12, 6569.
 निरामिय 1) zu MBH. 12, 6648 vgl. BHĀG. P. 44, 9, 2.
 निरालम्ब 1) R. 7, 89, 10. HARIV. 11388. शोकसागर *keine Stütze bietend* KATHÁS. 67, 56. — 3) m. fingirtes N. pr. eines Philosophen, *der den leer n Luftraum als Gottheit verehrt*, Verz. d. Oxf. H. 230, b, 14.
 निरालाप (निस् + घ्रा°) adj. *nicht redend* KATHÁS. 60, 173. 63, 185.
 निरालोक 2) *dunkel* KATHÁS. 109, 83. NILAK. zu MBH. 13, 1183: आत्मनि जीवे निश्चित्य देहाडुपाधैर्वा निर्गत्य आलोचयतीत्यात्मनिरालोकः.
 निराशा MBH. 12, 6520. KATHÁS. 123, 288. आशां निराशां कृत्वा so v. a. *allen Hoffnungen entsagt habend* MBH. 12, 6647; vgl. आशामनाशां कृत्वा 6520.
 निराशङ्क adj. (f. घ्रा) KATHÁS. 98, 40. उच्छेदने *der sich nicht scheut zu zerstören* Spr. 4983.
 निराशीस्त्व n. nom. abstr. von निराशिस् MBH. 12, 12440; vgl. निराशिव 3, 13994.
 निराश्रमपद (निस् + घ्रा°) adj. *keine Einsiedeleien habend*: अरण्य KATHÁS. 70, 54.
 निराश्रय KATHÁS. 104, 203. BHĀG. P. 10, 68, 45. VṚDDHA-KĀN. 16, 10.
 निरासु (?) adj. von NILAK. angeführte v. l. für निरम्बु MBH. 3, 291.
 निरास्य (निस् + घ्रास्था) adj. (f. घ्रा) *keine Hoffnungen sich machend, Nichts erwartend* KATHÁS. 81, 112. दुःप्रापप्रियसंयोग° 93, 27.
 निराहार vor निराहावत् zu stellen.
 निरिन्धन BHĀG. P. 44, 3, 12.
 निरोत्क, यत्नभूमि° zu schauen beabsichtigend R. 7, 91, 12. — Vgl. मुख°.
 निरीक्षण 2) *Blick*: अमलोल° adj. R. 7, 34, 35. — Vgl. दुर्निरीक्षण.
 निरीति ÇATR. 1, 298.
 निरीश्वर, °साध्यशास्त्र n. *die Sāmkhja-Lehre im engern Sinne, mit Ausschluss des Joga-Sāmkhja*, SARVADARÇANAS. 133, 21. — Vgl. से-अश्वरसाध्य.
 निरीक्ष regungslos BHĀG. P. 10, 16, 19.
 निरुक्तवत् Bez. JĀSKA'S WEBER, ÇOT. 89.
 निरुक्ति in der Dramatik *Mittheilung einer geschehenen Sache* SĀH. D. 433. 434. Titel eines Commentars zum Tarkasaṅgraha HALL 70.
 °प्रकाश m. Titel einer Schrift 40. — Vgl. अविमुक्त° unter अविमुक्त 2).
 2. निरुच्छ्वास 1) R. 7, 7, 6. 14, 12. 21, 37 (adv. nach dem Schol.). 33, 51.
 °ता f. nom. abstr. SĀH. D. 109, 18.
 निरुज (durch das Metrum gesichert) *gesund, saluber*: वन BHĀG. P. 10, 3, 26. MBH. 3, 1640 liest die ed. Bomb. richtig नीरुज.

निरुत्तर 2) निरुत्तरीकर KATHÁS. 72, 80. 112, 212.
 निरुत्साहता f. *Kleinmuth* PAÑĀT. 219, 18.
 1. निरुत्सेक (निस् + उ°) m. *Anspruchlosigkeit, Bescheidenheit* Spr. 1859, v. 1.
 2. निरुत्सेक (wie eben) adj. *anspruchlos, bescheiden* RĀGA-TAR. ed. Calc. 4, 88.
 निरुदक, कूप BHĀG. P. 10, 64, 2.
 निरुद्वेग KATHÁS. 90, 204. व्यसनेषु 32, 289.
 निरुन्माद (निस् + उ°) adj. *frei von Hochmuth*: धनिस् Spr. 1300.
 निरुपक्रम adj. *wozu man Nichts thut* Verz. d. Oxf. H. 230, b, 3. 5. 9.
 निरुपक्रिय (निस् + उपक्रिया) adj. *womit Andern kein Dienst erwiesen wird* KATHÁS. 94, 124.
 निरुपद्रव 1) KATHÁS. 93, 26.
 निरुपपद P. 3, 2, 75, Sch.
 निरुपप्लव 3) *ungetrübt* SARVADARÇANAS. 117, 8. 179, 21.
 निरुपभोग Spr. 934.
 निरुपाध्य (Gegens. सोपाध्य), *lies aller Qualification ermangelnd* und füge hinzu SARVADARÇANAS. 149, 19. Schol. zu KAṆ. 1, 2, 1 (S. 48, Z. 1).
 निरुपाधिक, *lies unbedingt, absolut* und füge hinzu BHĀG. P. 44, 9, 18.
 निरुत्त 1) a) तत्र निरुत्ता दायशब्दः *da ist der Ausdruck «Erbe» gebräuchlich* DĀJAB. 9, 2.
 निरुत्तपुत्रुन्ध *lies abgesonderte —, selbständige Darbringung des Thiers*; vgl. ऀच. ÇR. 3, 8, 4 (so v. a. स्वतन्त्र und निर्मित). Verz. d. Oxf. H. 266, b, 38. निरुत्तपुत्रुप्रयोग m. Titel einer Abhandlung 382, a, No. 430.
 निरुत्तप = निरुत्तपण n. in दुर्निरुत्तप.
 निरुत्तपण 2) füge a) nach n. hinzu. — b) füge hinzu *Untersuchung, Betrachtung, Behandlung* und die Stellen SARVADARÇANAS. 104, 7. fgg. Spr. 3683.
 निरुत्तपितव्य adj. *zu bestimmen, festzustellen* BHĀG. P. 10, 2, 36.
 1. निरुत्तक 1) Verz. d. Oxf. H. 304, b, 31. 311, b, 20. 315, b, 7 v. u. 357, b, 5.
 निरुत्तण (निस् + ऋण) adj. *frei von Schulden, schuldlös* BHĀG. P. 10, 84, 40.
 1. निरुत्तति 2) m. N. pr. eines Rudra auch HARIV. 11331.
 निरेक (निस् + एक) adj. *wobei Eins ausgeschlossen ist* WEBER, ÇOT. 47. fgg.
 निरोध 1) नगरी° *Einschliessung, Belagerung* Verz. d. Oxf. H. 78, b, 32. — 2) तमो° BHĀG. P. 10, 39, 29. SARVADARÇANAS. 38, 21. 40, 6. 88, 7. Füge hinzu *Bezwingung, Beherrschung*: वृत्तीनाम् SARVADARÇANAS. 161, 13. fgg. 163, 6. 164, 8. 168, 16. Im Joga = प्रकृष्टसत्त्वस्याङ्गितया चेतसः परिणामः Verz. d. Oxf. H. 229, a. b. — 3) BHĀG. P. 10, 71, 8. — 7) Bez. eines best. Processes, dem Mineralien (insbes. Quecksilber) unterworfen werden, SARVADARÇANAS. 100, 4. Verz. d. Oxf. H. 320, a, 19.
 निरोधन 2) b) = अन्योऽन्यविलेपः क्रोधसंख्यानाम् PRATĀPAR. 22, a, 6.
 निर्गम Z. 1 streiche 1).
 निर्गमन Nir. 3, 6.
 निर्गर्ह (निस् + गर्ह) adj. (f. घ्रा) *tadellos* KATHÁS. 86, 17.
 निर्गुण 2) °वाद SARVADARÇANAS. 32, 15. — 4) °मानस Spr. 3028.
 निर्गुणाक adj. *qualitätslos* WEBER, RĀMAT. ŪP. 329.
 निर्गुलिक adj. s. oben u. गुलिका 2).
 निर्घण्ट, MBH. 12, 13247 hat die ed. Bomb. नैघण्टुक.
 निर्घात 2) °दुःसक (दुःख) KATHÁS. 64, 138.